

СИРОМАХЪТ, ВЪЛКЪТ И ЛИСИЦАТА ОСЕТИНСКА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Иван Троянски, 1976

chitanka.info

Живял едно време един сиромаш и си нямал нищо друго освен два вола. Отишъл веднъж да оре близо до гората. Оре, оре, изведнъж пред него застава вълкът.

— Добър ден, сиромашо! — казва той.

— Добър ден, вълчо! — отвръща сиромашът.

— Хайде, сиромашо, да сключим с теб договор — предлага вълкът.

— За какво договор?

— Докато ораш, всеки ден ще ти довличам по един овен, а ти, когато привършиш оранта, ще ми дадеш единия си вол.

Сиромашът се замислил и си вика:

— Е, добре! Всеки ден по един овен — това ще излезе повече от цената на моя вол, имам сметка...

Вълкът започнал всеки ден да довлича на сиромаша по един овен. Всеки път го заколвали и го изяждали заедно.

Когато приближило да привърши оранта, сиромашът започнал да се вълнува:

— Какво ще стане с мен сега? Вълкът ще отведе вола ми — с какво ще остана?

Закуската още не била готова и вълкът още не бил дошъл, когато отнякъде се появила лисицата: минала край сиромаша и казва:

— Добър ден, юначе!

— Добър ден, лисице — отвръща той.

— Защо си тъжен? — пита лисицата.

— Как да не бъда тъжен? — отговаря той. — Условихме се с вълка: докато ора, всеки ден ще ми довлича по един овен: когато привърша, трябва да му дам единия си вол. Утре свършвам оранта, той ще отведе вола ми — как ще живея, как ще прехранвам децата си? Ето защо съм тъжен.

Лисицата му дума:

— Ако намеря начин да те отърва от вълка, какво ще ми дадеш?

— Освен душата и воловете си, ще ти дам всичко, каквото поискаш — отговаря и сиромашът.

— Добре! Нищо не ти искам, дай ми само бялото овне, което се намира у вас.

— У дома няма никакво бяло овне.

— Ще ти го донесат.

— Щом е така, добре.

— Утре по време на закуска ще мина край вас и ще се обърна към теб с думите: „Добър ден, юначе!“ А ти ще ми отвърнеш: „Закуси с нас“. Аз ще кажа: „При теб има куче, ще ме ухапе“. А ти на това ми отговори: „То не е куче, а кожен чувал“. После вълкът ще те помоли: „Подмами я, ние я изядем“. А аз ще кажа: „Ако е кожен чувал, завържи го с нещо“. И вълкът сам ще те накара: „Завържи ме, но хлабаво“. А ти здраво го завържи за колата. След това ще ми кажеш: „Е, сега ела“. А аз пак ще ти кажа: „Не, не ти вярвам, удари го с нещо“. Вълкът ще ти рече: „Удари ме, но леко, само за очи“. И тогава ти събери цялото си мъжество и му смажи главата с хомота.

Зарадвал се сиромехът и дори запял.

На другия ден вълкът довякъл овена, заклали го и започнали да приготвят закуската.

А в това време от гората се появила лисицата и се обръща към сиромеха:

— Добър ден, юначе!

Сиромехът ѝ отвръща:

— Здрава да си, лисо! Закуси с нас!

— Кучето ти ще ме ухапе — казва му лисицата.

— То не е куче, а кожен чувал.

— Тогава завържи го с нещо за колата.

В този миг и вълкът му дума:

— Завържи ме, но хлабаво, за очи.

Сиромехът здраво завързал вълка с въже за колата и казва на лисицата:

— Е, сега ела!

Лисицата пак:

— Не, не ти вярвам! Хайде, удари го с нещо по главата!

И вълкът също казва:

— Удари ме с нещо, но леко, за очи.

Сиромехът грабнал хомота, втурнал се при вълка и му смазал главата. Сега вече лисицата се приближила до сиромеха, а той от радост я вдигнал на ръце и я заподхвърлял нагоре.

Закусили хубаво, после сиромехът казва на лисицата:

— Утре ще ти докарам тук твоето бяло овне.

Благодарили си един на друг и лисицата си отишла. А сиромашът взел вълчата кожа и също си тръгнал към къщи. По пътя се размислил:

— Е, добре, убих вълка, но трябва да хвана и лисицата.

Сутринта скрил в един кожен чувал една бяла хрътка и зачакал лисицата на нивата си. Ето че и лисицата се появила, но не тръгнала по същия път, както вчера, а завила почти на километър встрани.

— Добър ден, юначе! — казва тя на сиромаша.

— Добър ден, лисо! — отговаря сиромашът. — Ела по-насам!

— А докара ли моето бяло овне?

— Докарах го — отговаря той.

— Къде е?

— Ето го в кожения чувал.

— А защо е в кожен чувал?

— За да не избяга.

— Аз съм лисица — казва тя, — нима може овнето да ми убяга?

Няма що, сиромашът се принудил да пусне кучето от чувала. То видяло лисицата и се затирило към нея. Но лисицата успяла да дотича до гората и хрътката не я намерила.

На нивата си сиромашът засял овес и се прибрал в къщи. Есента, когато трябвало да се жъне, лисицата дошла на нивата, огледала овеса, сетне се върнала в гората и повикала всички мечки, които се въдели там. Завела ги на овесената нива. Мечките излапали всичкия овес и така разровили земята, сякаш току-що е разорана.

Сиромашът пък натоварил жена си на колата и казва:

— Да идем да нагледаме овеса.

Стигнали на мястото, където била нивата им, и не могат да го познаят: отново разорано. Заудрял си главата сиромашът и си вика:

— Сам се погубих! Лисицата ми е унищожила овеса!

И се върнал с жена си в къщи с празни ръце.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.